

А.БАЙТҰРСЫНОВ АТЫНДАҒЫ ҚОСТАНАЙ Өңірлік Университеті
КОСТАНАЙСКИЙ РЕГИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ А.БАЙТҰРСЫНОВА
KOSTANAY REGIONAL UNIVERSITY NAMED AFTER A.BAITURSYNOV



ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ
БАҒДАРЛАМАСЫ
(MINOR)
ҚАРЖЫЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ

ДОПОЛНИТЕЛЬНАЯ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ПРОГРАММА
(MINOR)
ФИНАНСОВАЯ ГРАМОТНОСТЬ

ADDITIONAL
EDUCATIONAL PROGRAM
(MINOR)
FINANCIAL LITERACY

Қостанай, 2023

ӘЗІРЛЕУШІЛЕР/ РАЗРАБОТЧИКИ// DEVELOPERS:

Сартанова Налима Телгораевна, профессордың міндетін атқарушы, экономика ғылымдарының кандидаты/ Сартанова Налима Телгораевна, исполняющий обязанности профессора, кандидат экономических наук/ Sartanova Nalima Telgorayevna, Acting Professor, candidate of economic sciences

Годунов Вячеслав Владимирович, қауымдастырылған профессордың (доценттің) міндетін атқарушы, экономика ғылымдарының кандидаты / Годунов Вячеслав Владимирович, исполняющий обязанности ассоциированного профессора (доцента), кандидат экономических наук / Vyacheslav Vladimirovich Godunov, acting Associate Professor (Associate Professor), candidate of economic sciences

Завьялова Елена Николаевна, аға оқытушы, экономика ғылымдарының магистрі / Завьялова Елена Николаевна, старший преподаватель, магистр экономических наук / Zavyalova Elena Nikolaevna, Senior Lecturer, Master of Economic Sciences

А.Байтұрсынов атындағы ҚӨУ-дың оқу-әдістемелік кеңес отырысында бекітілді, 11.04.2023 ж. № 4 хаттама

Утвержден на заседании учебно-методического совета КРУ имени А.Байтұрсынова, протокол от 11.04.2023 г. № 4

Published by decision educational and methodical council of the Kostanay regional university named after A. Baitursynov (Protocol № 4 from 11.04.2023)

Курстың қысқаша сипаттамасы / Краткое описание курса /Brief description of the course:

Халықтың қаржылық сауатты мінез-құлқы азаматтардың әл-ауқатының тиісті деңгейін қамтамасыз етудің, қаржы нарығының тұрақтылығы мен жұмыс істеу тиімділігін арттырудың, оның орнықты экономикалық өсуге жәрдемдесуге бағытталған сапалы трансформациясының негізі және қажетті шарты болып табылады.

Бұл курс азаматтарға жеке қаржыға қатысты жауапты шешімдер қабылдауға, қаржы институттары, қаржы нарығында ұсынылатын өнімдер мен қызметтер туралы хабардар болуға, өздерінің қаржылық жағдайын жақсарту мақсатында ұтымды іс-әрекеттер жасауға және әртүрлі салықтарды есептеуге мүмкіндік беретін білім, білік пен дағдыларды қалыптастыруға мүмкіндік береді.

Финансово грамотное поведение населения является основой и необходимым условием обеспечения надлежащего уровня благосостояния граждан, повышения стабильности и эффективности функционирования финансового рынка, его качественной трансформации, направленных на содействие устойчивому экономическому росту.

Данный курс позволит сформировать знания, умения и навыки, позволяющих гражданам принимать ответственные решения в отношении личных финансов, быть осведомленными о финансовых институтах, предлагаемых на финансовом рынке продуктах и услугах, принимать рациональные действия в целях улучшения своего финансового положения и способных рассчитывать разные налоги.

Financially literate behavior of the population is the basis and a necessary condition for ensuring the proper level of welfare of citizens, increasing the stability and efficiency of the financial market, its qualitative transformation, aimed to promote sustainable economic growth.

This course will allow to form knowledge, abilities and skills that will allow citizens to make responsible decisions regarding personal finances, be aware of financial institutions, products and services offered in the financial market, take rational actions to improve their financial situation and be able to calculate different taxes.

Мақсаты/Цель/Aim:

Қаржылық сауатты адамды және жалпы қоғамды қалыптастыруға жәрдемдесу. Адамның қаржылық мәдениеті неғұрлым жоғары болса, соғұрлым ол қазіргі заманғы әлемдік тәртіпті жақсы біледі: банктік және қаржылық құрылымдар қандай принцип бойынша жұмыс істейтінін, мемлекетке неге салық төлеу керектігін, банктік пайыздың қалай қалыптасатынын және өндірістің, аймақтың және саланың тиімділігін арттыру мақсатында жария қаржыны пайдалану мүмкіндігін біледі.

Содействие формированию финансово грамотного человека и общества в целом. Чем выше финансовая культура человека, тем лучше он разбирается в современном мироустройстве: знает, по какому принципу работают банковские и финансовые структуры, почему нужно платить налоги государству, как формируется банковский процент и возможность использовать публичные финансы с целью повышения эффективности производства, региона и отрасли.

To promote the formation of a financially literate person and society as a whole. The higher a person's financial culture, the better he understands the modern world order: he knows the principles by which banking and financial structures work, why one must pay taxes to the state, how bank interest is formed and the possibility to use public finances to improve the efficiency of production, region and industry.

Оқу міндеттері / Учебные задачи / Learning Objectives:

Кәсіпорын – өңір/облыс – сала (салықтар, инвестициялар, банк өнімдері) деңгейінде өндірістік және басқарушылық міндеттерді шешу үшін мемлекеттік қаржыны тиімді пайдаланудың нысандары мен әдістерін игеру. Банктің заманауи өнімдерін, электрондық төлем жүйелерінің құрылымы мен жұмыс істеу принциптерін, есеп айырысу үшін қолданылатын төлем құралдарының ерекшеліктерін зерттеу.

Освоение форм и методов эффективного использования государственных финансов для решения производственных и управленческих задач на уровне: предприятия – региона/области – отрасли (налоги, инвестиции, банковские продукты). Изучение современных продуктов банка, структуры и принципов функционирования электронных платежных систем, особенностей платежных инструментов используемых для расчетов.

Mastering of forms and methods of effective use of public finance to solve production and management problems at the level of: enterprise - region/region - industry (taxes, investments, banking products). Studying modern bank products, structure and functioning principles of electronic payment systems, peculiarities of payment instruments used for settlements.

Қалыптастыру керек негізгі құзыреттер /Базовые компетенции, которые предстоит сформировать/ Basic competencies to be formed:

Жария қаржыны тарту және тиімді пайдалану мүмкіндігі бойынша маманның қаржылық құзыреттерін қалыптастыру; банктік қызметтер нарығын талдау, электрондық төлем жүйелерінің жұмыс істеуі және әртүрлі критерийлер тұрғысынан банктік қызметтер нарығын сегменттеу; салықтар мен салық салу жүйелері; тиімді инвестициялау.

Формирование финансовых компетенций специалиста по возможности привлечения и эффективного использования публичных финансов; анализа рынка банковских услуг, функционирования электронных платежных систем и сегментирования рынка банковских услуг с точки зрения различных критериев; системы налогов и налогообложения; эффективного инвестирования.

Formation of financial competence of a specialist on the possibility of attracting and effective use of public finance; analysis of the market of banking services, the functioning of electronic payment systems and segmentation of the market of banking services in terms of various criteria; system of taxes and taxation; effective investment.

Оқытудың нәтижелері / Результаты обучения / Learning outcomes:

Ең жақсысын таңдау үшін банктік өнімдердің әртүрлі түрлерін талдай білу; Кәсіпорын / өңір / облыс / сала деңгейінде өнім/қызмет өндірісін кеңейту үшін

мемлекеттік қаржыны пайдаланудың нормативтік-құқықтық негіздерін игеру; Қазіргі жағдайдағы салықтар мен салық салу. Кәсіпорынның – өңірдің/облыстың – саланың инвестицияларын тарту үшін қолайлы жағдайлар жасау.

Умение анализировать различные виды банковских продуктов для выбора наилучших из них; Освоение нормативно-правовых основ использования государственных финансов для расширения производства продукции/услуг на уровне предприятия / региона / области / отрасли; Налоги и налогообложение в современных условиях. Создание благоприятных условий для привлечения инвестиций предприятия – региона/области – отрасли.

Ability to analyze different types of banking products to select the best of them; Mastering the regulatory and legal foundations of using public finance to expand the production of products/services at the enterprise/region/region/industry level; Taxes and taxation in today's environment. Creation of favorable conditions for attracting investments of the enterprise - region / oblast - industry.

Пәндер / Дисциплины / Disciplines:

1. Банктік өнімдер мен қызметтер (кредит саны 5, бақылаудың ауызша түрі) / Банковские продукты и услуги (Количество кредитов 5, устная форма контроля) / Banking products and services (Number of credits 5, oral control)
2. Жеке тұлғалар мен жеке кәсіпкерлерге салық салу (кредит саны - 5, бақылау түрі - емтихан) / Налогообложение физических лиц и индивидуальных предпринимателей (Количество кредитов - 5, форма контроля - экзамен) / Taxation of individuals and individual entrepreneurs (Number of credits - 5, form of control - examination)
3. Мемлекеттік қаржы және олардың тиімділігі (кредит саны 5, бақылаудың ауызша түрі) / Государственные финансы и их эффективность (Количество кредитов 5, устная форма контроля) / Public finances and their efficiency (Number of credits 5, oral control)
4. Экономиканы дамытудың қазіргі жағдайындағы инвестициялар (кредит саны - 5, бақылау түрі - емтихан) / Инвестиции в современных условиях развития экономики (Количество кредитов - 5, форма контроля - экзамен) / Investments in modern conditions of economic development (Number of credits - 5, form of control - examination).

Еңбек сыйымдылығы / Трудоемкость / Labor intensity: 20 кредит/ 20 кредитов/ 20 credits.

Пререквизиттер / Пререквизиты / Prerequisite: -

Minimum number of listeners / Минимальное количество слушателей /

Тыңдаушылардың ең аз саны: 5

Maximum number of listeners / Максимальное количество слушателей /

Тыңдаушылардың максималды саны: 50

Пән1/Дисциплина1/Discipline 1: Банктік өнімдер мен қызметтер/ Банковские продукты и услуги / Banking products and services

Пәннің қысқаша сипаттамасы / Краткое описание дисциплины / Discipline

Summary:

Курс клиенттердің қаржылық ресурстарға деген қажеттіліктерін қанағаттандыра алатын және тиімділіктің өсуіне ықпал ететін банктік өнімдер мен қызметтерді зерттеуге бағытталған. Курстың бөлімдері өнімдер мен қызметтер кешенін қарастыруды қамтиды: несиелік, депозиттік, инвестициялық өнімдер, қаржылық және есеп айырысу қызметтері.

Курс тұтынушыларға өнімдер мен қызметтерді ұсыну шарттарын талдауды, сондай-ақ оларды пайдалану тиімділігін есептеу әдістерін қамтитын практикалық жағдайларды шешуге негізделген.

Оқыту нәтижесінде студенттер білім мен дағдыларды меңгереді:

- банктер қолданатын қаржы құралдарының ерекшеліктері;
- банктік операциялардың негізгі түрлері және оларды жүзеге асыру технологиялары;
- несиелік және депозиттік операциялар бойынша пайыздық мөлшерлемелерді қалыптастыру;
- ең жақсысын таңдау үшін банк өнімдерінің әртүрлі түрлерін талдау;
- банкте клиент шоттарын ашу тәртібі;
- несиелік процестің кезеңдерін анықтау және проблемалық несиелермен жұмыс жасау;
- әртүрлі банктік өнімдер мен қызметтерді сатып алудың экономикалық және қаржылық нәтижелерін болжау.

Курс направлен на изучение банковских продуктов и услуг, позволяющих удовлетворять потребности клиентов в финансовых ресурсах и способствующих росту эффективности. Разделы курса включают рассмотрение комплекса продуктов и услуг: кредитные, депозитные, инвестиционные продукты, финансовые и расчетные услуги.

Курс основан на решении практических кейсов, содержащих анализ условий предоставления клиентам продуктов и услуг, а также методик расчета эффективности их использования.

В результате обучения слушатели приобретут знания и навыки:

- специфики финансовых инструментов, используемых банками;
- основных видов банковских операций и технологии их осуществления;
- формирования процентных ставок по кредитным и депозитным операциям;
- анализа различных видов банковских продуктов для выбора наилучших из них;
- порядка открытия клиентских счетов в банке;
- определять стадии кредитного процесса и работу с проблемными кредитами;
- прогнозировать экономические и финансовые результаты приобретения различных банковских продуктов и услуг.

The course focuses on banking products and services that meet the financial needs of customers and increase efficiency. Sections of the course include consideration of a set of products and services: credit, deposit, investment products, financial and settlement services.

The course is based on solving practical cases containing analysis of terms of products and services offered to clients and methods of calculating efficiency of their use.

As a result, the students will acquire the knowledge and skills:

- peculiarities of financial instruments used by banks;
- the main types of banking operations and technology of their performance;
- formation of interest rates on credit and deposit operations;
- analyzing various kinds of bank products in order to choose the best of them;
- procedures for opening customer accounts at the bank;
- determine the stages of the credit process and work with problem loans;
- forecast economic and financial results of purchasing various bank products and services.

Сабақ түрлері / Виды занятий / Types of lesson: дәріс, практикалық сабақ, СӨЖ / лекция, практическое занятие, СРС / lecture, practical lesson, IWS.

Оқытушы / Преподаватель / Teacher: Завьялова Елена Николаевна, П.Чужинов атындағы қаржы және экономика кафедрасының аға оқытушысы, қаржы ғылымдарының магистрі / Завьялова Елена Николаевна, старший преподаватель кафедры экономики и финансов института им. П. Чужинова, магистр финансов / Zavyalova Elena Nikolaevna, Senior Lecturer, Department of Economics and Finance, P. Chuzhinov Institute, Master of Finance

Пән 2/ Дисциплина 2/ Discipline 2: Жеке тұлғалар мен жеке кәсіпкерлерге салық салу / Налогообложение физических лиц и индивидуальных предпринимателей / Taxation of individuals and individual entrepreneurs

Пәннің қысқаша сипаттамасы/ Краткое описание дисциплины/ Discipline Summary:

Нарықтық қатынастардың дамуымен сипатталатын қазіргі жағдайда салық жүйесін білу және салықтарды есептеу мүмкіндігі ерекше маңызды. Пәнді игеру нәтижесінде мынадай құзыреттер қалыптастырылады: салық салынатын базаның мөлшерін және салық сомасын айқындау, салық шегерімдерінің шамасын есептеу, салық төлеушілердің жекелеген санаттары үшін арнайы салық режимдерін қолдану, есепті құжаттаманы жасау және ресімдеу.

В современных условиях, характеризующихся развитием рыночных отношений, особое значение имеет знание системы налогообложения и умение рассчитывать налоги. В результате освоения дисциплины формируются следующие компетенции: определять размер налогооблагаемой базы и сумму налога, рассчитывать величину налоговых вычетов, применять специальные налоговые режимы для отдельных категорий налогоплательщиков, составлять и оформлять отчетную документацию.

In modern conditions characterized by the development of market relations, knowledge of the taxation system and the ability to calculate taxes is of particular importance. As a result of mastering the discipline, the following competencies are formed: to determine the size of the tax base and the amount of tax, to calculate the amount of tax deductions, to apply special tax regimes for certain categories of taxpayers, to compile and issue accounting documentation.

Сабақ түрлері / Виды занятий / Types of lesson: дәріс, практикалық сабақ, СӨЖ / лекция, практическое занятие, СРС / lecture, practical lesson, IWS

Оқытушы /Преподаватель/ Teacher: Годунов Вячеслав Владимирович, қауымдастырылған профессордың (доценттің) міндетін атқарушы, экономика ғылымдарының кандидаты / Годунов Вячеслав Владимирович, исполняющий обязанности ассоциированного профессора (доцента), кандидат экономических наук / Vyacheslav Vladimirovich Godunov, acting Associate Professor (Associate Professor), candidate of economic sciences

Пән 3/ Дисциплина 3/ Discipline 3: Мемлекеттік қаржы және олардың тиімділігі / Государственные финансы и их эффективность / Public finances and their efficiency

Пәннің қысқаша сипаттамасы / Краткое описание дисциплины / Discipline Summary:

Бұл курс мемлекеттік қаржының мәні, бюджет жүйесінің теориясы мен ұйымдастырушылық негіздері (қазіргі бюджет жүйесін ұйымдастырудың принциптері, органдары мен формалары, бюджетаралық қатынастар) туралы білімді айтарлықтай дамытады, нақтылайды, қалыптастырады, оның маңыздылығы мен экономикада пайдалану механизмін тереңірек түсінуге мүмкіндік береді. Сіз басқа экономикалық және әлеуметтік жүйелердегі (кірістер, салықтар, шығыстар, бюджет, несие, сақтандыру, резервтер) оларға кіретін субкатегорияларды, жүйелерді, ұғымдарды, олардың әрекет ету принциптерін және өзара байланысын анықтау, топтау және жіктеу ерекшеліктері туралы түсінік аласыз. Мемлекеттік қаржының функционалдық жүйелері қаржылық жоспарлау және болжау, бақылау, Құқықтық қамтамасыз ету, қаржы нарығы, бюджет қаражатын бөлу кезінде халықтың қатысуы ретінде ұсынылатын болады.

Данный курс в значительной мере развивает, конкретизирует, формирует знания о сущности публичных финансов, теории и организационных основах бюджетной системы (принципах, органах и формах организации современной бюджетной системы, межбюджетных отношений), позволяет глубже понять ее значение и механизм использования в экономике. Вы получите представление об особенностях определения, группировки и классификации входящих в них субкатегорий, систем, понятий, принципов их действия и взаимосвязи в других экономических и социальных системах (доходы, налоги, расходы, бюджет, кредит, страхование, резервы). Будут представлены функциональные системы государственных финансов как финансовое планирование и прогнозирование, контроль, правовое обеспечение, финансовый рынок, участие населения при распределения бюджетных средств.

This course largely develops, concretizes, forms knowledge about the essence of public finance, theory and organizational foundations of the budget system (principles, bodies and forms of organization of the modern budget system, inter-budgetary relations), allows a deeper understanding of its significance and mechanism of use in the economy. You will get an idea of the features of the definition, grouping and classification of their subcategories, systems, concepts, principles of their operation and interrelation in other economic and social systems (income, taxes, expenses, budget, credit, insurance, reserves). Functional systems of public finance such as financial planning and forecasting,

control, legal support, financial market, public participation in the allocation of budget funds will be presented.

Сабақ түрлері / Виды занятий / Types of lesson: дәріс, практикалық сабақ, СӨЖ / лекция, практическое занятие, СРС / lecture, practical lesson, IWS

Оқытушы /Преподаватель / Teacher: Сартанова Налима Телгораевна, профессордың міндетін атқарушы, экономика ғылымдарының кандидаты/ Сартанова Налима Телгораевна, исполняющий обязанности профессора, кандидат экономических наук/ Sartanova Nalima Telgorayevna, Acting Professor, candidate of economic sciences

Пән 4/ Дисциплина 4/ Discipline 4: Экономиканы дамытудың қазіргі жағдайындағы инвестициялар / Инвестиции в современных условиях развития экономики / Investments in modern conditions of economic development

Пәннің қысқаша сипаттамасы / Краткое описание дисциплины / Discipline Summary:

Инвестициялауға қатысты білім іскерлік белсенділіктің барлық түрлерінде: қаржы саласында, өндірісте және қызмет көрсетуде сұранысқа ие. Бизнес-жоспар құра алатын, қаржылық инвестициялардың экономикалық тиімділігін есептей алатын және тәуекелдерді бағалай алатын қызметкер еңбек нарығында үлкен бәсекеге қабілеттілікке ие болады. Бұл пән тек осы мәселелерді ғана емес, сонымен қатар қаржыландыру көздерін, инвестициялық жобаның құрылымын, қаржылық есептілікті талдауды және басқаларын ашады.

Знания, касающиеся инвестирования, востребованы во всех видах деловой активности: в финансовой сфере, производстве и предоставлении услуг. Сотрудник, который может составить бизнес-план, рассчитать экономическую эффективность вложений финансовых средств и оценить риски, будет иметь большую конкурентоспособность на рынке труда. Данная дисциплина раскрывает не только эти вопросы, но и также источники финансирования, структуру инвестиционного проекта, анализ финансовой отчетности и другое.

Knowledge related to investment is in demand in all types of business activity: in the financial sector, production and provision of services. An employee who can make a business plan, calculate the economic efficiency of financial investments and assess risks will have greater competitiveness in the labor market. This discipline reveals not only these issues, but also the sources of financing, the structure of the investment project, the analysis of financial statements and more.

Сабақ түрлері / Виды занятий / Types of lesson: дәріс, практикалық сабақ, СӨЖ / лекция, практическое занятие, СРС / lecture, practical lesson, IWS

Оқытушы /Преподаватель/ Teacher: Годунов Вячеслав Владимирович, қауымдастырылған профессордың (доценттің) міндетін атқарушы, экономика ғылымдарының кандидаты / Годунов Вячеслав Владимирович, исполняющий обязанности ассоциированного профессора (доцента), кандидат экономических наук / Vyacheslav Vladimirovich Godunov, acting Associate Professor (Associate Professor), candidate of economic sciences